

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของวุฒิสภา

อ.พ. ๙/๒๕๖๙

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

.....

๑. ความเป็นมาและข้อมูลเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ สรุปความเป็นมาในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๙ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป แต่ให้แยกการลงมติ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม คือ ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอโดย นายชยพล สท้อนดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ซึ่งยังมิได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร จากนั้นที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และได้ลงมติไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายชยพล สท้อนดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชนกับคณะ เป็นผู้เสนอ) ดังนั้นร่างพระราชบัญญัตินี้จึงตกไป และได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ทั้งนี้ เมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ต่อมา ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และให้เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๒ สรุปวัตถุประสงค์และเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

การเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อพัฒนากองทัพให้มีความกะทัดรัด ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และสามารถสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาและป้องกันประเทศ การช่วยเหลือประชาชน และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ ของกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นตำแหน่งของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่มีการระบุถึงส่วนราชการและตำแหน่งบางประการให้เป็นปัจจุบัน

๒. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่จัดทำแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม เสนอสภากลาโหมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ให้มีการทบทวนแผนดังกล่าวทุก ๕ ปี (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

๒.๒ ยกเลิก “กรมราชองครักษ์” และ “หน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์” จากการเป็นนิติบุคคลของกระทรวงกลาโหม (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

๒.๓ ยกเลิกตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบอำนาจให้ทำการแทนได้บางตำแหน่ง ได้แก่ “สมุหราชองครักษ์” และ “ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์” (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๔ วรรคห้า)

๒.๔ กำหนดให้การดำเนินการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายการทหาร แผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพดังกล่าว ต้องเป็นไปตามมติของสภากลาโหม (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ (๑))

๒.๕ แก้ไขการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิจาก “บุคคลล้มละลาย” เป็น “บุคคลล้มละลายทุจริต” (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕ (๓))

๓. สรุปประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายในสภาผู้แทนราษฎร

๓.๑ ควรบรรจุ “แผนการจัดหายุทธโศกกรรม” เข้าใน “แผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม” หรือสมุดปกขาว (White Paper) ด้วย เพื่อให้การจัดซื้อยุทธโศกกรรมในแต่ละปีสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในภาพรวม และทำให้เกิดการเชื่อมโยงของระบบข้อมูลของแต่ละเหล่าทัพ ซึ่งจะช่วยกำจัดการจัดปัญหาในการซ่อมบำรุงในอนาคตให้หมดไป

๓.๒ โดยหลักการแล้ว “พลเรือนควรมีอำนาจเหนือกองทัพ” ดังนั้น สภากลาโหมจึงควรมีบทบาทเป็นเพียงสภาที่ปรึกษาหาใช้อำนาจเหนือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมที่มาจากการเลือกตั้ง นอกจากนี้ การที่สภากลาโหมประกอบด้วยสมาชิกโดยตำแหน่งซึ่งเป็นนายทหารชั้นนายพลกว่า ๒๐ คน ย่อมสามารถลงคะแนนเสียงชนะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้ทุกเรื่อง ดังนั้น การกำหนดให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอาจมอบอำนาจในเรื่องที่รัฐมนตรีต้องปฏิบัติหรือดำเนินการตาม “มติของสภากลาโหม” ได้ ย่อมทำให้สภากลาโหมมีอำนาจเหนือกว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจึงขอเสนอให้ตัดถ้อยคำคำว่า “ตามมติของสภากลาโหม” ออก

๓.๓ การกำหนดให้สภากลาโหมเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมเป็นขั้นตอนการดำเนินการปกติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๓ จึงมิได้มีการลดทอนอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่อย่างใด

๔. สรุปความแตกต่างในประเด็นสำคัญของร่างพระราชบัญญัติในชั้นรับหลักการกับร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

- ปรับปรุงถ้อยคำคำว่า “แผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม และส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม” ในชั้นรับหลักการ เป็น “แผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม” เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

๕. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๔๔๔ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

.....

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

YouTube

LAW SENATE PODCAST
LAW ฟัง LAW ดู วุฒิสภา

EP.78

สาระน่ารู้ของร่างพระราชบัญญัติ
จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

โดย คณะทำงานพัฒนาวัดธรรมและการจัดการความรู้ของสำนักกฎหมาย

WWW.SENATE.GO.TH

LISTEN NOW

ช่อง ส่อง กฎหมาย
(สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)

SUBSCRIBE

Scan QR Code เพื่อรับชมสื่อวีดิทัศน์
 สาระน่ารู้ของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=0FORD>

โครงการ Law Senate Podcast : Law ฟัง Law ดู วุฒิสภา
 สำนักกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙

ทั้งนี้ เพื่อใช้ในราชการงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้จัดทำในรูปแบบเอกสารที่จัดพิมพ์เป็นเล่ม และในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อท่านต้องการอ่านเอกสารที่แนบมาพร้อมกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ขอความกรุณาเข้าไปที่ลิงก์ หรือ URL ที่ปรากฏด้านล่างของเอกสารนั้น ๆ เพื่ออ่านเอกสาร

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กันยายน ๒๕๖๙

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางปณิดา สท้านไตรภพ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ขาตบุษย์จารุ	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายณัฐพล นันทมานพ พิสูตรจินชาติ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางรัตติกายนต์ นวลสุข	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางกาญจนา ผลาชีวะ	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายสมผล อังศุวัฒนากุล	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๒๙, ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๙๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา ก

ส่วนที่ ๑ สารระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑

- ภาพอินโฟกราฟิกสรุปสารสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๖

๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๗

๓. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

กับร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๒๕

 [Podcast](#)

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๑ -

๒. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต

ของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๕ -

๓. ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๘ -

- ความเห็นเกี่ยวกับ

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๑๙ -

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๘๗๙๓ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๙
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา..... (๑)
- : ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) (๓)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๘)
- : รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)..... (๑๐)
- : พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑..... (๒๔)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ
ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สารสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๒ ตอนที่ ๘๐ ก ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ โดยมาตรา ๒
บัญญัติว่า พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
จึงส่งผลทำให้สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง^๑ นับแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ และร่างพระราชบัญญัติ
จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็น
ร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ เนื่องจากอยู่ระหว่างบรรจุระเบียบวาระเพื่อรอ
การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
มาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง^๒

หลังจากนั้นได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่ และมีพระบรมราชโองการ
ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๓ ตอนพิเศษ ๘๖ ง ลงวันที่ ๓๑
มีนาคม ๒๕๖๙ และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปได้ร้องขอต่อรัฐสภา
ตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๙๐๔๙ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙
เรื่อง การร้องขอต่อรัฐสภาเพื่อให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ
ตามมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กราบเรียน ประธานรัฐสภา และที่ประชุมร่วมกัน
ของรัฐสภาในคราวประชุม ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม
พ.ศ. ๒๕๖๙^๓ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้อนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระ

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๓ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๐๓ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มีการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป

การยุบสภาผู้แทนราษฎรให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และให้กระทำได้เพียงครั้งเดียวในเหตุการณ์เดียวกัน

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗ ในกรณีที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ร่างรัฐธรรมนูญ
แก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ หรือที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว
แต่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมาให้เป็นอันตกไป

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗

ฯลฯ

ฯลฯ

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๔๑ วรรคหนึ่ง^๔ และร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ได้เข้าสู่วาระการพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป แต่ให้แยกการลงมติ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม^๕ คือ ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอโดย นายชยพล สทนต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ซึ่งยังมิได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร จากนั้นที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และได้ลงมติไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายชยพล สทนต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นอันตกไป และได้มีมติให้ตั้ง

บรรดาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบที่ตกไปตามวรรคหนึ่ง ถ้าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปร้องขอต่อรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไป ถ้ารัฐสภาเห็นชอบด้วยก็ให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไปได้ แต่คณะรัฐมนตรีต้องร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป”

^๔ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๔๑ วรรคหนึ่ง กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๔๑ เมื่อรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามมาตรา ๑๕๖ (๙) ประกอบมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นค้างการพิจารณาอยู่ในวาระใด ก็ให้พิจารณาต่อไปในวาระนั้น และให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๕ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๕๕ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติโดยอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๒๘ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัตินับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง”

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

คณะกรรมการการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ทั้งนี้ เมื่อคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ต่อมา ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญ ประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และให้เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงมีหน้าที่จัดทำแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เสนอต่อสภากลาโหม และกำหนดให้การดำเนินการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในเรื่องเกี่ยวกับแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพดังกล่าวต้องเป็นไปตามมติของสภากลาโหม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ และมาตรา ๔๓ (๑))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติโดยยกเลิกคำว่า “กรมราชองครักษ์” คำว่า “หน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์” คำว่า “สมุหราชองครักษ์” และคำว่า “ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์” ทุกแห่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๔ วรรคห้า)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นตำแหน่งของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิกรณีเป็นบุคคลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕ (๓))

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรให้มีการกำหนดแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อพัฒนากองทัพให้มีความกะทัดรัด ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และสามารถสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาและป้องกันประเทศ การช่วยเหลือประชาชน และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ ของกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นตำแหน่งของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่มีการระบุถึงส่วนราชการและตำแหน่งบางประการให้เป็นปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีเนื้อหารวมจำนวน ๙ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) วันใช้บังคับ

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒) กำหนดหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่เกี่ยวกับงานนโยบายและยุทธศาสตร์ งานราชการประจำทั่วไปของกระทรวงกลาโหม และราชการส่วนหนึ่งส่วนใดของกระทรวงกลาโหมซึ่งมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการอื่นใด รวมถึงการจัดทำแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาลและแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง มีปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

กำหนดให้แผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหมดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง การประเมินภัยคุกคามทุกรูปแบบที่อาจเกิดขึ้น แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพองค์กร แนวทางการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล การฝึกศึกษา การข่าวทางยุทธศาสตร์ การจัดเตรียมอาวุธยุทโธปกรณ์ และการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ และเมื่อสภากลาโหมให้ความเห็นชอบแผนดังกล่าวแล้ว ให้ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหมตามที่กำหนดไว้ในแผนดำเนินการหรือใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และการจัดทำแผนเฉพาะเรื่องต่อไป

กำหนดให้มีการทบทวนแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม ทุก ๕ ปี หรือในกรณีที่เห็นสมควร สภากลาโหมจะมีมติให้ทบทวนแผนดังกล่าวก่อนครบระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำ การทบทวน และการเสนอแผนตามวรรคหนึ่งและวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

(ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

๓) กำหนดให้ยกเลิก “กรมราชองครักษ์” และ “หน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์” จากการเป็นนิติบุคคลของกระทรวงกลาโหม

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองทัพบก กองบัญชาการกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นนิติบุคคลของกระทรวงกลาโหม (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

๔) ยกเลิกตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบอำนาจให้ทำการแทนได้ บางตำแหน่ง ได้แก่ “สมุหราชองครักษ์” และ “ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์”

กำหนดให้อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการปฏิบัติหน้าที่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด ๆ หรือมติของสภากลาโหม หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ หรือผู้บัญชาการทหารอากาศ ทำการแทนในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ได้ และผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงกลาโหมกำหนด (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔)

๕) กำหนดประเภทการดำเนินการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ที่ต้องเป็นไปตามมติของสภากลาโหม

กำหนดให้การดำเนินการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายการทหาร รวมถึงแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม ต้องเป็นไปตามมติของสภากลาโหม (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ (๑))

๖) แก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นตำแหน่งของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิ

แก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นตำแหน่งของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิจากเดิม “บุคคลล้มละลาย” เป็น “บุคคลล้มละลายทุจริต” (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕ (๓))

๗) บทเฉพาะกาล

ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมดำเนินการจัดทำแผนการปฏิรูป หรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหมตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และเสนอสภากลาโหมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ในระหว่างที่ยังจัดทำแผนดังกล่าวไม่แล้วเสร็จ ให้การปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม เป็นไปตามแผนที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๘)

๘) ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๙)

สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติ
จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่จัดทำแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม เสนอสภากลาโหม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

ยกเลิก “กรมราชองครักษ์” และ “หน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์” จากการเป็นนิติบุคคลของกระทรวงกลาโหม (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

ยกเลิกตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบอำนาจให้ทำการแทนได้ บางตำแหน่ง ได้แก่ “สมุหราชองครักษ์” และ “ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์” (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๔ วรรคห้า)

กำหนดให้การดำเนินการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายการทหาร แผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพดังกล่าว ต้องเป็นไปตามมติของสภากลาโหม (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ (๑))

แก้ไขการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิ จาก “บุคคลล้มละลาย” เป็น “บุคคลล้มละลายทุจริต” (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕ (๓))

กำหนดบทเฉพาะกาลให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมดำเนินการจัดทำแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพดังกล่าวเสนอสภากลาโหม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๘)

๒. บทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง

๑.๑ วาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ^๑

๑.๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๒ ตอนที่ ๘๐ ก ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ โดยมาตรา ๒
บัญญัติว่า พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
จึงส่งผลทำให้สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง^๒ นับแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ และร่างพระราชบัญญัติ
จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็น
ร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ เนื่องจากอยู่ระหว่างบรรจุระเบียบวาระเพื่อรอ
การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
มาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง^๓

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง
ขึ้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ PRT คลังสารสนเทศรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://prt.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๕
ในหน้าที่ ๑๖ และหน้าที่ ๑๗ และสามารถสืบค้นประมวลกฎหมายอาญา โดยสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๖
ในหน้าที่ ๑๗

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๓ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๐๓ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มีการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป

การยุบสภาผู้แทนราษฎรให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และให้กระทำได้เพียงครั้งเดียวในเหตุการณ์เดียวกัน

ฯลฯ”

ฯลฯ”

^๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗ ในกรณีที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไข
เพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ หรือที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วแต่พระมหากษัตริย์
ไม่ทรงเห็นชอบด้วย หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมาให้เป็นอันตกไป

ฯลฯ”

ฯลฯ”

หลังจากนั้นได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่ และมีพระบรมราชโองการประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๓ ตอนพิเศษ ๘๖ ง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙ และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปได้ร้องขอต่อรัฐสภาตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๙๐๔๙ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ เรื่อง การร้องขอต่อรัฐสภาเพื่อให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กราบเรียน ประธานรัฐสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาในคราวประชุม ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้อนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๔๑ วรรคหนึ่ง^๕ และร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ได้เข้าสู่วาระพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๙ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับขึ้นมาพิจารณารวมกันไป แต่ให้แยกการลงมติ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม^๖ คือ ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม

^๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗

ฯลฯ

ฯลฯ

บรรดาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบที่ตกไปตามวรรคหนึ่ง ถ้าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปร้องขอต่อรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไป ถ้ารัฐสภาเห็นชอบด้วยก็ให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไปได้ แต่คณะรัฐมนตรีต้องร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป”

^๕ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๔๑ วรรคหนึ่ง กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๔๑ เมื่อรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามมาตรา ๑๔๖ (๙) ประกอบมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นค้างการพิจารณาอยู่ในวาระใด ก็ให้พิจารณาต่อไปในวาระนั้น และให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๖ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๕๕ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติใดอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๒๘ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอโดย นายชยพล สท้อนดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ซึ่งยังมิได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

๑.๑.๒ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ก่อนที่จะประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายชยพล สท้อนดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้อนุญาตให้ พลโท พัฒนชัย พัฒนเจริญ หัวหน้าสำนักงานตุลาการทหาร พลตรี ทัดเทพ บุญน่วม ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานนโยบายและแผนกลาโหม และพลตรี ชวพล เกตชู ผู้อำนวยการสำนักงานกำลังพล กรมเสนาธิการ เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖^๗

จากนั้น ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกัน ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอทั้ง ๒ ฉบับ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (พลโท อุดลย์ บุญธรรมเจริญ) ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงมีหน้าที่จัดทำแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เสนอต่อสภากลาโหม และกำหนดให้การดำเนินการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในเรื่องเกี่ยวกับแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพดังกล่าวต้องเป็นไปตามมติของสภากลาโหม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ และมาตรา ๔๓ (๑))

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง”

^๗ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๗๖ ประธานอาจอนุญาตให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมประกอบการอภิปรายของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีก็ได้”

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติโดยยกเลิกคำว่า “กรมราชองครักษ์” คำว่า “หน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์” คำว่า “สมุหราชองครักษ์” และคำว่า “ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์” ทุกแห่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๔ บรรทัดที่ ๑)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นตำแหน่งของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิกรณีเป็นบุคคลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕ (๓))

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรให้มีการกำหนดแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อพัฒนากองทัพให้มีความกะทัดรัด ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และสามารถสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาและป้องกันประเทศ การช่วยเหลือประชาชน และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ ของกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นตำแหน่งของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่มีการระบุถึงส่วนราชการและตำแหน่งบางประการให้เป็นปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ จำนวน ๙ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. วันใช้บังคับ

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. กำหนดหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่เกี่ยวกับงานนโยบายและยุทธศาสตร์ งานราชการประจำทั่วไปของกระทรวงกลาโหม และราชการส่วนหนึ่งส่วนใดของกระทรวงกลาโหมซึ่งมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการอื่นใด รวมถึงจัดทำแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง มีปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

กำหนดให้แผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง การประเมินภัยคุกคามทุกรูปแบบที่อาจเกิดขึ้น แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพองค์กร แนวทางการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล การฝึกศึกษา การข่าวทางยุทธศาสตร์ การจัดเตรียมอาวุธยุทโธปกรณ์ และการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ และเมื่อสภากลาโหมให้ความเห็นชอบ

แผนดังกล่าวแล้ว ให้ส่วนราชการและหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตามที่กำหนดไว้ในแผนจะต้องดำเนินการและใช้เป็นกรอบหรือแนวทางหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ รวมถึงจัดทำแผนเฉพาะเรื่องต่อไป

กำหนดให้มีการทบทวนแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพ กระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหม ทุก ๕ ปี หรือในกรณีที่เห็นสมควร สภากลาโหมจะมีมติให้ทบทวนแผนดังกล่าว ก่อนครบระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

(ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

๓. กำหนดให้ยกเลิก “กรมราชองครักษ์” และ “หน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัย รักษาพระองค์” จากการเป็นนิติบุคคลของกระทรวงกลาโหม

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองทัพบก กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นนิติบุคคลของกระทรวงกลาโหม (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

๔. ยกเลิกตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบอำนาจให้ทำการแทนได้ บางตำแหน่ง ได้แก่ “สมุหราชองครักษ์” และ “ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัย รักษาพระองค์”

กำหนดให้อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการปฏิบัติหน้าที่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด ๆ หรือมติของสภากลาโหม หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม จะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ หรือผู้บัญชาการทหารอากาศ ทำการแทนในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ได้ และผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ที่กระทรวงกลาโหมกำหนด (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔)

๕. กำหนดประเภทการดำเนินการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมที่ต้องเป็นไปตามมติของสภากลาโหม

กำหนดให้การดำเนินการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายการทหาร รวมถึงแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพของกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการ ในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ต้องเป็นไปตามมติของสภากลาโหม (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ (๑))

๖. แก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นตำแหน่งของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิ
แก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นตำแหน่งของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิ
จากเดิม “บุคคลล้มละลาย” เป็น “บุคคลล้มละลายทุจริต” (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕ (๓))

๗. บทเฉพาะกาล

ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมดำเนินการจัดทำแผนปฏิรูป
หรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับ
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมตามพระราชบัญญัตินี้ให้สภากลาโหมเห็นชอบภายใน ๑๘๐ วัน
นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ในระหว่างที่ยังจัดทำแผนดังกล่าวไม่แล้วเสร็จให้การปฏิรูป
หรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับ
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นไปตามแผนที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๘)

๘. ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๙)

๒) นายชยพล สทนต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน ได้แถลง
ถึงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายชยพล สทนต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑
ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ทางทหาร” โดยกำหนดคำนิยาม
“เจ้าหน้าที่ทางทหาร” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติภารกิจ
ตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) กำหนดอำนาจหน้าที่กระทรวงกลาโหมในการสนับสนุนการศึกษา วิจัย พัฒนา
และดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘(๔))^๔

(๓) กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงมีหน้าที่จัดทำแผนปฏิรูปหรือการพัฒนา
ประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับ
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

(๔) ยกเลิกกรมราชองครักษ์และหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัย
รักษาพระองค์ออกจากการเป็นนิติบุคคลของกระทรวงกลาโหม ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

^๔ วรรคตอนตามที่ปรากฏในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายชยพล สทนต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับอำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการและกำหนดให้การบริหารจัดการกำลังพลของกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามกฎหมายและตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด และการพิจารณาแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพลของสำนักงานปลัดกระทรวง และส่วนราชการในกองทัพไทย ให้ดำเนินการด้วยระบบคุณธรรมโดยคณะกรรมการที่ส่วนราชานั้นแต่งตั้งขึ้นแล้ว เสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมพิจารณา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงกลาโหมกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดให้กองบัญชาการกองทัพไทยวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม โดยการเสนอความเห็นของสภากลาโหมมีอำนาจกำหนดพื้นที่ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการทางทหาร ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อการรบหรือการสงครามการปราบปราม การกบฏ หรือเมื่อได้ ประกาศใช้กฎอัยการศึก ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมโดยการเสนอความเห็นของสภากลาโหม มีอำนาจกำหนดหน่วยงานแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ทางทหารและกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ทางทหารได้ตามความเหมาะสมแก่การปฏิบัติการกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๔)

(๗) เปลี่ยนอำนาจของสภากลาโหมในการให้ความเห็นชอบ เป็นเพียงการเสนอความเห็นเพื่อป้องกันและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม โดยการเสนอความเห็นของสภากลาโหมมีอำนาจอนุมัติให้กระทรวงกลาโหมจัดและวางกำลังในพื้นที่ที่เห็นว่าเหมาะสมเพื่อปฏิบัติการกิจของกระทรวงกลาโหมได้ตั้งแต่ยามปกติและกำหนดการใช้กำลังทหารในการปฏิบัติการกิจเพื่อสันติภาพให้เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

(๘) ยกเลิกชื่อหมวด ๕ คณะผู้บริหาร และเปลี่ยนชื่อเป็น “หมวด ๕ คณะที่ปรึกษา”

(๙) บัญญัติเปลี่ยนแปลงผู้เป็นสมาชิกสภากลาโหมและกำหนดอำนาจหน้าที่การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔)

(๑๐) แก้ไขเหตุแห่งการพ้นตำแหน่งของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิกรณีล้มละลาย ให้เฉพาะกรณีล้มละลายทุจริตเท่านั้นและปรับแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับผู้เป็นสมาชิกสภากลาโหมตามมาตรา ๔๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

(๑๑) ยกเลิกบทบัญญัติที่กำหนดให้ส่วนราชการต่าง ๆ ในกระทรวงกลาโหมถือปฏิบัติตามมติของสภากลาโหม (ยกเลิกวรรคสี่ของมาตรา ๔๖)

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันทหารและกองทัพมีอำนาจทางการเมืองผ่านโครงสร้างรัฐที่จัดวางอำนาจของกองทัพให้อยู่เหนือรัฐบาลพลเรือนในหลายกระบวนการตัดสินใจ เช่น อำนาจของสภากลาโหมในการกำหนดนโยบายและพิจารณางบประมาณทางการทหาร อำนาจของคณะกรรมการแต่งตั้งนายพลที่ประกอบไปด้วยข้าราชการทหารเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นโครงสร้างการบริหารจัดการและการใช้อำนาจที่ไม่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย และมีความแตกต่างเมื่อเทียบกับหน่วยงานส่วนราชการอื่นควรที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการ และการใช้อำนาจเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๑.๓ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากที่ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายชยพล สท้อนดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ สรุปลงได้ ดังนี้

๑) สมควรกำหนดหน้าที่และอำนาจของสภากลาโหมจาก “ผู้อนุมัติ” ไปเป็น “ที่ปรึกษา” ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจ ในการบริหารราชการกระทรวงกลาโหมที่ยึดโยงกับประชาชนอย่างแท้จริงตามหลักการ Civilian Control

๒) การพิจารณาแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพลในปัจจุบัน ยังมีข้อกังวลเกี่ยวกับการนาระบบรุ่นปีการศึกษาในสถาบันการศึกษาทางทหาร เช่น โรงเรียนเตรียมทหาร หรือโรงเรียน นายร้อย รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มาใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้งด้วย ดังนั้น จึงสมควร กำหนดวิธีการพิจารณาที่ชัดเจน มีการนำระบบคุณธรรม (Merit System) มาใช้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่กำลังพล

๓) กองทัพบกควรมีการจัดทำสมุดปกขาว (White Paper) หรือเอกสารแถลงนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนการพัฒนากองทัพ ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อสื่อสารทิศทาง แนวทางการจัดสรรงบประมาณ และเป้าหมายของกองทัพ เพื่อให้รัฐสภา หน่วยงานความมั่นคง และให้ประชาชน ได้รับทราบและเข้าใจ ถึงความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมของประเทศ นอกจากนี้ ทุกเหล่าทัพควรมีการบริหารงาน และจัดทำแผนจัดซื้อยุทโธปกรณ์ร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติการทางทหารของกองทัพมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

๑.๑.๔ การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปรายเสร็จแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (พลโท อดุลย์ บุญธรรมเจริญ) หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร (พลโท พัฒนชัย พัฒนเจริญ) และ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักนโยบายและแผนกลาโหม (พลตรี ทัดเทพ บุญนวม) ได้ตอบชี้แจง สรุปลงได้ ดังนี้

๑) พลโท อดุลย์ บุญธรรมเจริญ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้ตอบชี้แจง สรุปลงได้ ดังนี้

กองทัพยังคงยึดมั่นในหลักการการเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการดำเนินนโยบาย เพื่อรักษาความมั่นคง โดยมีระบบการทำงานที่มุ่งเน้นการตัดสินใจผ่านการหารือและการกลั่นกรองร่วมกัน ของสภากลาโหม เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่านโยบายต่าง ๆ จะเป็นไปเพื่อการพิทักษ์ผลประโยชน์ของชาติ อย่างแท้จริง

และโดยที่สภาสภาโหมมีรูปแบบการดำเนินงานแบบคณะกรรมการ ประกอบด้วย สมาชิกซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเหล่าทัพและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ จึงเป็นเป็นกลไกสำคัญ ที่ช่วยให้เกิดการสานต่อนโยบายในการบริหารและการดำเนินงานจากรุ่นสู่รุ่น ส่งผลให้การดำเนินงาน มีความต่อเนื่องและช่วยลดความเสี่ยงจากการตัดสินใจโดยบุคคลเพียงลำพัง เพราะหากเกิดความผิดพลาด อาจส่งผลกระทบต่อฐานแรงถึงขั้นสูญเสียอธิปไตยของชาติได้

๒) พลโท พัฒนชัย พัฒนเจริญ หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร ได้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มุ่งเน้นการรักษาอำนาจของรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงกลาโหม ในการบัญชาการและรับผิดชอบภารกิจหลักรวมถึงการสั่งใช้กำลังทหาร โดยการคงสถานะของสภาสภาโหม ให้มีอำนาจในการ “ให้ความเห็นชอบ” มิใช่เป็นเพียง “ที่ปรึกษา” เพื่อให้เกิดการระดมองค์ความรู้ และประสบการณ์จากผู้บังคับบัญชาเหล่าทัพและสมาชิกสภาสภาโหม และสร้างความรอบคอบ ในการกำหนดนโยบายด้านความมั่นคงของชาติ ทั้งยังจะช่วยรักษาเอกภาพในการบริหาร และลดความเสี่ยง มิให้มีการพิจารณาสั่งการของรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงกลาโหมเกิดความผิดพลาด

๓) พลตรี ทัดเทพ บุญนวม ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักนโยบาย และแผนกลาโหม ได้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีกฎหมายรองรับการจัดทำแผนปฏิรูป หรือแผนพัฒนาประสิทธิภาพกองทัพในทุก ๕ ปี อย่างชัดเจนเป็นครั้งแรก จากเดิมที่เป็นเพียงแผนลับ ที่ไม่มีกฎหมายรับรอง จึงถือเป็นการพัฒนาก้าวสำคัญของกองทัพ

สำหรับสภาสภาโหมนั้น มีประวัติอันยาวนานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๕๓ โดยได้มีการปรับเปลี่ยน บทบาทจากการเป็นเพียงที่ปรึกษามาเป็นองค์กรที่ให้ความเห็นชอบร่วมกันตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกทุกคนร่วมรับผิดชอบในการตัดสินใจร่วมกับรัฐมนตรีกว่าการ กระทรวงกลาโหม ดังนั้น หากจะมีการปรับลดสถานะของสภาสภาโหมให้ย้อนกลับไปเป็นเพียงที่ปรึกษา เหมือนในอดีตย่อมไม่สอดคล้องกับหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจที่มีความจำเป็นอย่างต่อเนื่องต่อการ รักษาอธิปไตยและความมั่นคงของชาติ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว โครงสร้างของสภาสภาโหมในปัจจุบัน จึงมีความเหมาะสม ในการรักษาอธิปไตยและความมั่นคงของชาติแล้ว และร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการปฏิรูปกองทัพให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

๑.๑.๕ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ขั้นรับหลักการ

มติ ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง ขั้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ โดยแยกการลงมติทีละฉบับ ดังนี้

๑) ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ด้วยคะแนนเสียง ๔๑๓ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มี

๒) ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายชยพล สท้อนดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ด้วยคะแนนเสียง ๑๓๔ เสียง ไม่รับหลักการ ๒๓๙ เสียง งดออกเสียง ๖ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นอันตกไป

จากนั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการวิสามัญ และมีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

๑. ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๙

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=AROJW>

๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายชยพล สท้อนดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งยังมิได้บรรจุระเบียบวาระ

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=UH3IV>

๓. เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของสำนักวิชาการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๙

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=89X2B>

๔. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๙

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=DJS7A>

๕. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=0ZHNH>

๖. พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=C1RGE>

๑.๒ วาระที่สอง ขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา^๔

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระที่สอง ขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง โดยมีการอภิปรายสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๒.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
๑.๒.๒ คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
๑.๒.๓ มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
๑.๒.๔ มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
๑.๒.๕ มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๑๓	มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายชยพล สท้อนดี และนาวาโท กิตติพงษ์ ปิยะวรรณโณ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น
โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

^๔ สามารถสืบค้นเอกสารรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และบันทึกออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ PRT คลังสารสนเทศรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://prt.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๖ ถึง ๘ ในหน้าที่ ๒๒

“มาตรา ๑๓ สำนักงานปลัดกระทรวงมีหน้าที่เกี่ยวกับงานนโยบายและยุทธศาสตร์งานราชการประจำทั่วไปของกระทรวงกลาโหม และราชการส่วนหนึ่งส่วนใดของกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการอื่นใด รวมถึงการจัดทำแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม และ ส่วนราชการในสังกัด ตลอดจน กระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในตมรกำกับของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ให้สอดคล้องกับ นโยบาย ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง มีปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

แผนตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง การประเมินภัยคุกคามทุกรูปแบบที่อาจเกิดขึ้น แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพองค์กร แนวทางการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล การฝึกศึกษา การข่าวทางยุทธศาสตร์ การจัดเตรียมอาวุธยุทโธปกรณ์ แผนการจัดหายุทโธปกรณ์ และการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วมกัน อย่างเป็นเอกภาพ และ เมื่อให้เสนอต่อสภากลาโหมเพื่อให้ความเห็นก่อนนำไปเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนดังกล่าวแล้ว ให้ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหมและหน่วยงานอื่นในตมรกำกับของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตามที่กำหนดไว้ใน แผน ดำเนินการ หรือใช้เป็นกรอบหรือแนวทางหรือใช้ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ รวมถึง การจัดทำแผนเฉพาะเรื่องต่อไป สำหรับในทั้งนี้ การจัดทำแผนเฉพาะเรื่องจะต้องสอดคล้องกับแผนตามวรรคหนึ่งด้วย เช่นเดียว กับ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำแผนตามวรรคสอง หนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ให้มีการทบทวนแผนตามวรรคหนึ่งทุกห้าปี หรือในกรณีที่เห็นสมควร สภากลาโหมจะมีมติให้ทบทวนแผนดังกล่าวก่อนครบระยะเวลาดังกล่าวก็ได้”

มาตรการที่สงวนความเห็นได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) ควรบรรจุ “แผนการจัดหายุทโธปกรณ์” เข้าใน “แผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม” หรือสมุดปกขาว (White Paper) ด้วย เพื่อให้การจัดซื้อยุทโธปกรณ์ในแต่ละปีสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในภาพรวม และข้อมูลยุทโธปกรณ์ของทุกเหล่าทัพมีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาในการจัดซื้อ การซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์ เพราะปัจจุบันงบประมาณการซ่อมบำรุงมีอัตราสูงถึงราว ๔๐๐ % ของงบประมาณจัดซื้อ

๒) ควรกำหนดให้เสนอ “แผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม” ต่อสภากลาโหมเพื่อให้ความเห็นก่อนเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมพิจารณาอนุมัติ เพราะอำนาจการอนุมัติหรือการตัดสินใจขั้นสุดท้ายไม่ควรเป็นของผู้บัญชาการเหล่าทัพ หากแต่สมควรเป็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อให้เกิดความยึดโยงกับนโยบายของรัฐบาล

๓) ควรตัดคำว่า “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งหมายถึง ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ที่เป็นผลพวงจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และการรัฐประหารออก โดยเสนอให้ใช้คำว่า “ยุทธศาสตร์” แทน ทั้งนี้ เพื่อให้กองทัพสามารถปรับตัวได้เหมาะสมกับสถานการณ์ความมั่นคงและ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เช่น อากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicle : UAV) หรือปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) โดยไม่ถูกผูกมัดอยู่กับยุทธศาสตร์ชาติยาวนาน ถึง ๒๐ ปี

คณะกรรมการการตอบชี้แจง ดังนี้

๑) สำหรับสาเหตุที่ไม่มีการบรรจุ “แผนจัดหายุทโธปกรณ์” ไว้ในแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม เนื่องจากแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม เป็นแผนเชิงยุทธศาสตร์ระยะยาวระดับนโยบายที่ครอบคลุมความพร้อมของทุกภารกิจอยู่แล้ว ส่วน “แผนจัดหายุทโธปกรณ์” เป็นเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างในส่วนของการส่งกำลังบำรุง (Logistics) ซึ่งมีขั้นตอนละเอียดตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น หากนำ “แผนจัดหายุทโธปกรณ์” มาบรรจุไว้ในแผนการปฏิรูป อาจทำให้การดำเนินการจัดทำแผนจัดหายุทโธปกรณ์ไม่ทันเวลา

๒) การกำหนดให้สภากลาโหมเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมเป็นขั้นตอนการดำเนินการปกติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๓ จึงมิได้มีการลดทอนอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่อย่างใด

ส่วนประเด็นเรื่องการแก้ไขถ้อยคำจากคำว่า “ยุทธศาสตร์ชาติ” เป็นคำว่า “ยุทธศาสตร์” นั้น ไม่สามารถแก้ไขได้เพราะคำว่า “ยุทธศาสตร์ชาติ” เป็นถ้อยคำตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งกฎหมายลำดับรองฉบับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ประกอบกับการที่ร่างมาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๑๓ กำหนดให้มีการทบทวนแผนการปฏิรูปและแผนพัฒนาประสิทธิภาพของกระทรวงกลาโหม ทุก ๕ ปี ย่อมเป็นการอำนวยความสะดวกให้กองทัพสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ความมั่นคงและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้โดยไม่ถูกจำกัดอยู่ภายใต้คำว่า “ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี” แต่อย่างใด

๓) คณะกรรมการวิสามัญขอแก้ไขความในร่าง ๑๓ วรรคสอง ตอนท้าย ความว่า “...ให้ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวง กลาโหมตามที่กำหนดไว้...” จากที่เว้นวรรคไปเป็นไม่เว้นวรรค เนื่องจากหน่วยงานในวรรคนี้นี้มีเพียง ๒ หน่วยงาน ดังนี้

“...ให้ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหมและหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหมตามที่กำหนดไว้...”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

๑.๒.๖ มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๒๒

ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๗ มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๒๔ วรรคห้า

ไม่มีการแก้ไข

มีการพิจารณาขอสงวนความเห็น

นายชยพล สท้อนดี นาวาโท กิตติพงษ์ ปิยะวรรณโณ และเรืออากาศโท ธนเดช เพ็งสุข (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขความในมาตรา ๒๔ วรรคห้า เป็นดังนี้

“อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการปฏิบัติหน้าที่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด ๆ หรือมติของสภากลาโหม หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ หรือผู้บัญชาการทหารอากาศ ทำการแทนในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ได้ และผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงกลาโหมกำหนด”

มีการมีการที่ส่งความเห็นได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

- โดยหลักการแล้ว “พลเรือนควรมีอำนาจเหนือกองทัพ” ดังนั้น สภากลาโหมจึงควรมีบทบาทเป็นเพียงสภาที่ปรึกษาหาใช้อำนาจเหนือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมที่มาจาก การเลือกตั้ง นอกจากนี้ การที่สภากลาโหมประกอบด้วยสมาชิกโดยตำแหน่งซึ่งเป็นนายทหารชั้นนายพล กว่า ๒๐ คน ย่อมสามารถลงคะแนนเสียงชนะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้ทุกเรื่อง ดังนั้น การกำหนดให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอาจมอบอำนาจในเรื่องที่รัฐมนตรีต้องปฏิบัติหรือ ดำเนินการตาม “มติของสภากลาโหม” ได้ ย่อมทำให้สภากลาโหมมีอำนาจเหนือกว่ารัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหมจึงขอเสนอให้ตัดถ้อยคำคำว่า “ตามมติของสภากลาโหม” ออก

คณะกรรมการตอบชี้แจง ดังนี้

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมยังคงมีอำนาจเต็มในการพิจารณากลับกรองทุกเรื่อง ก่อนเสนอให้สภากลาโหมพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนั้น คำกล่าวที่ว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวง กลาโหมมีอำนาจน้อยกว่าสภากลาโหม จึงไม่ถูกต้องและไม่เป็นความจริง

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้คงไว้ตามร่างเดิม

๑.๒.๘ มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๔๓ (๑) มีการแก้ไข

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

๑.๒.๙ มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๔๕ (๓) ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๑๐ มาตรา ๘ มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเอกราช อุดมอำนวย ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงานปลัดกระทรวงดำเนินการจัดทำแผนปฏิรูป หรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับ

ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมตามพระราชบัญญัตินี้ให้สภากลาโหมเห็นชอบภายในหนึ่งสัปดาห์
เก้าสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังจัดทำแผนตามวรรคหนึ่งไม่แล้วเสร็จให้การปฏิรูปหรือการพัฒนา
ประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นไปตามแผนที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สงวนคำแปรญัตติได้อภิปรายต่อที่ประชุม และมีสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรสอบถามความหมายของถ้อยคำที่คณะกรรมการแก้ไข สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) ควรปรับลดกรอบระยะเวลาในการจัดทำแผนการปฏิรูปและแผนพัฒนาประสิทธิภาพ
ของกระทรวงกลาโหม (สมุดปกขาว) ในวาระเริ่มแรกให้แล้วเสร็จจากเดิมภายใน ๑๘๐ วัน ให้ลดลงเหลือ
๙๐ วัน เนื่องจากเห็นว่ากองทัพสมัยใหม่ต้องทำงานอย่างรวดเร็วและคล่องตัว ประกอบกับกองทัพ
มีข้อมูลเชิงลึกอยู่แล้ว หากใช้เวลานานจัดทำแผนการปฏิรูปและแผนพัฒนาประสิทธิภาพ
ของกระทรวงกลาโหมถึง ๑๘๐ วัน หรือ ๖ เดือน ซึ่งคิดเป็นครึ่งหนึ่งของอายุการดำรงตำแหน่ง ๑ ปี
ของผู้บัญชาการเหล่าทัพ ย่อมส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดนโยบายเพื่อนำไปปฏิบัติล่าช้าเกินไป

๒) ขอให้คณะกรรมการวิสามัญอธิบายวัตถุประสงค์ในการแก้ไขถ้อยคำ จากคำว่า
“ส่วนราชการในสังกัด” เป็นคำว่า “ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม” และจากคำว่า “หน่วยงานในการกำกับ
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม” เป็นคำว่า “หน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม”
รวมทั้งอธิบายความหมายของถ้อยคำภายหลังการแก้ไขว่าหมายถึงหน่วยงานใดบ้าง

คณะกรรมการตอบชี้แจง ดังนี้

๑) สำหรับเรื่องกรอบระยะเวลาในการจัดทำแผนการปฏิรูปและแผนพัฒนา
ประสิทธิภาพของกระทรวงกลาโหม ๑๘๐ วัน นั้น เนื่องจากแผนการปฏิรูปและแผนพัฒนาประสิทธิภาพ
ของกระทรวงกลาโหม เป็นแผนจากระดับนโยบายที่จะกำหนดจากระดับผู้บังคับบัญชาลงไปยัง
ผู้ใต้บังคับบัญชา จึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการรับฟังความคิดเห็นและประชุมร่วมกันจากทุกเหล่าทัพ
เพื่อสร้างเจตจำนงร่วมกัน (Common Will) เนื่องจากเป็นแผนระยะปานกลางถึงยาว อย่างไรก็ตาม
กระทรวงกลาโหมจะเร่งรัดทำให้เสร็จสิ้นโดยเร็วที่สุด

๒) การแก้ไขถ้อยคำดังกล่าวทั้ง ๒ คำ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับ
พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า
“...กระทรวงกลาโหมอาจมอบหมายให้ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหมหรือหน่วยงานอื่นในกำกับของ
กระทรวงกลาโหมเป็นผู้ดำเนินการก็ได้หรืออาจร่วมงาน ร่วมทุนหรือดำเนินการกับภาคเอกชนตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมายก็ได้”

ทั้งนี้ สำหรับความหมายของถ้อยคำ คำว่า “ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม” ประกอบด้วย สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม และกองทัพไทย ซึ่งประกอบด้วย กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ส่วนความหมายของคำว่า “หน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม” หมายถึง กรุงเทพมหานคร สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

๑.๒.๑๑ มาตรา ๙

ไม่มีการแก้ไข

๖. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร
ซึ่งบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=Z895H>

๗. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=8OHDO>

๘. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=LH0AP>

๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๔๔๔ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วเห็นว่า ควรมีข้อสังเกต
ที่คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติไว้ในรายงานของคณะกรรมการ
วิสามัญเพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญมีข้อสังเกต ดังนี้

“เหตุผล

๓.๒ เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ กระทรวงกลาโหมในฐานะหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่และอำนาจโดยตรงในการบังคับใช้กฎหมาย ควรเร่งดำเนินการจัดทำแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ตลอดจนการจัดทำกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกลไกและแนวทางปฏิบัติรองรับการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ให้เป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อย ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายฉบับนี้ บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการ
โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๔๒๙ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง
๒ เสียง

๔. การวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

จากการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีประเด็นข้อดีและข้อสังเกต ดังนี้

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

การตราพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม โดยความเห็นชอบของสภากลาโหม เพื่อให้มีแผนการดำเนินงาน กำกับดูแล รวมถึงการประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม ในการพัฒนากองทัพ ให้มีความกะทัดรัด ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน และสามารถสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาและป้องกันประเทศ การช่วยเหลือประชาชน และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงได้สมาชิกสภากลาโหม ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับนี้ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิรูปกองทัพให้ทันสมัยยิ่งขึ้น แต่จากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พบว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ควรกำหนดวิธีการพิจารณาแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพลให้ชัดเจน โดยนำระบบคุณธรรม (Merit System) มาใช้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่กำลังพล

(๒) กองทัพควรมีการจัดทำสมุดปกขาว (White Paper) หรือเอกสารแถลงนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนการพัฒนากองทัพ ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อสื่อสารทิศทาง แนวทางการจัดสรรงบประมาณ และเป้าหมายของกองทัพ เพื่อให้รัฐสภา หน่วยงานความมั่นคง และให้ประชาชน ได้รับทราบและเข้าใจถึงความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมของประเทศ นอกจากนี้ ทุกเหล่าทัพควรมีการบริหารงาน และจัดทำแผนจัดซื้อยุทโธปกรณ์ร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติการทางทหารของกองทัพมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓. ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

กับร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)
กับร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
และร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ ----- ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย การจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ----- โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ----- โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม

พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติดังต่อไปนี้		
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑”	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”
มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้ง แต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้ง แต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้ง แต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
มาตรา ๑๓ สำนักงานปลัดกระทรวงมีหน้าที่ เกี่ยวกับงานนโยบายและยุทธศาสตร์ งานราชการ ประจำทั่วไปของกระทรวง และราชการส่วนหนึ่ง ส่วนใดของกระทรวงซึ่งมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ ของส่วนราชการอื่นใด มีปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวง กลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๓ สำนักงานปลัดกระทรวง มีหน้าที่เกี่ยวกับงานนโยบายและยุทธศาสตร์ งานราชการประจำทั่วไปของกระทรวง และราชการ ส่วนหนึ่งส่วนใดของกระทรวงซึ่งมิได้กำหนดให้เป็น หน้าที่ของส่วนราชการอื่นใด รวมถึงจัดทำแผนปฏิรูป หรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม และส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงาน ในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวง กลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๓ สำนักงานปลัดกระทรวง มีหน้าที่เกี่ยวกับงานนโยบายและยุทธศาสตร์ งานราชการประจำทั่วไปของกระทรวงกลาโหม และราชการส่วนหนึ่งส่วนใดของกระทรวงกลาโหม ซึ่งมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการอื่นใด รวมถึงการจัดทำแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนา ประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการ ในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับ

พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง มีปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ แผนตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง การประเมินภัยคุกคามทุกรูปแบบที่อาจเกิดขึ้น แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพองค์กร แนวทางการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล การฝึกศึกษา การข่าวทางยุทธศาสตร์ การจัดเตรียมอาวุธยุทโธปกรณ์ และการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วมกัน อย่างเป็นเอกภาพ และเมื่อสภากลาโหมให้ความเห็นชอบแผนดังกล่าวแล้ว ให้ส่วนราชการและหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตามที่กำหนดไว้ในแผนจะต้องดำเนินการ และใช้เป็นกรอบหรือแนวทางหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ รวมถึงจัดทำแผนเฉพาะเรื่องต่อไป สำหรับการจัดทำแผนเฉพาะเรื่องจะต้องสอดคล้องกับแผนตามวรรคหนึ่งด้วยเช่นเดียวกัน	ของกระทรวงกลาโหม ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาตินโยบายของรัฐบาล และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง มีปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ แผนตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง การประเมินภัยคุกคามทุกรูปแบบที่อาจเกิดขึ้น แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพองค์กร แนวทางการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล การฝึกศึกษา การข่าวทางยุทธศาสตร์ การจัดเตรียมอาวุธยุทโธปกรณ์ และการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วมกัน อย่างเป็นเอกภาพ และเมื่อสภากลาโหมให้ความเห็นชอบแผนดังกล่าวแล้ว ให้ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหมและหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหมตามที่กำหนดไว้ในแผนดำเนินการหรือใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และการจัดทำแผนเฉพาะเรื่องต่อไป ทั้งนี้ การจัดทำแผนเฉพาะเรื่องต้องสอดคล้องกับแผนตามวรรคหนึ่งด้วย

พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำแผนตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ให้มีการทบทวนแผนทุกห้าปี หรือในกรณี queเห็นสมควร สภากลาโหมจะมีมติให้ทบทวนแผนดังกล่าวก่อนครบระยะเวลาดังกล่าวก็ได้”	ให้มีการทบทวนแผนตามวรรคหนึ่งทุกห้าปี หรือในกรณี queเห็นสมควร สภากลาโหมจะมีมติให้ทบทวนแผนดังกล่าวก่อนครบระยะเวลาดังกล่าวได้ หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำ การทบทวน และการเสนอแผนตามวรรคหนึ่งและวรรคสามให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด”
มาตรา ๒๒ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงกรมราชองครักษ์ หน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ กองทัพอากาศ กองบัญชาการกองทัพอากาศ กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นนิติบุคคล	มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๒ ให้สำนักงานปลัดกระทรวง กองทัพอากาศ กองบัญชาการกองทัพอากาศ กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นนิติบุคคล”	มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๒ ให้สำนักงานปลัดกระทรวง กองทัพอากาศ กองบัญชาการกองทัพอากาศ กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นนิติบุคคล”

พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
ช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม สมุหราชองครักษ์ ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการ ถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ หรือผู้บัญชาการทหารอากาศ ทำการแทนในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ได้ และผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวอาจมอบอำนาจ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวง กลาโหมกำหนด	ช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ หรือผู้บัญชาการทหารอากาศ ทำการแทนในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ได้ และผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวอาจมอบอำนาจ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวง กลาโหมกำหนด”	ช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ หรือผู้บัญชาการทหารอากาศ ทำการแทนในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ได้ และผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวอาจมอบอำนาจ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวง กลาโหมกำหนด”
มาตรา ๔๓ ในการดำเนินการของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในเรื่องดังต่อไปนี้ ต้องเป็นไปตามมติของสภากลาโหม (๑) นโยบายการทหาร	มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบ ราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “(๑) นโยบายการทหาร รวมถึงแผนปฏิรูป หรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม	มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบ ราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “(๑) นโยบายการทหาร รวมถึงแผนการปฏิรูป หรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม

พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
(๒) นโยบายการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหาร (๓) นโยบายการปกครองและการบังคับบัญชา ภายในกระทรวงกลาโหม (๔) การพิจารณางบประมาณการทหาร และการแบ่งสรรงบประมาณของกระทรวงกลาโหม (๕) การพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการทหาร (๖) เรื่องที่กฎหมายหรือรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหมกำหนดให้เสนอสภากลาโหม	และส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงาน ในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม”	ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่น ในการกำกับของกระทรวงกลาโหม”
มาตรา ๔๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่ง ตามวาระ สมาชิกสภากลาโหมตามมาตรา ๔๒ (๒๖) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย	มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบ ราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “(๓) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต”	มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบ ราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “(๓) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต”

พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
(๔) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือน ไร้ความสามารถ (๕) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมี การรอลงโทษ เว้นแต่เป็นการรอลงโทษ ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท (๖) สมาชิกสภากลาโหมมีมติด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภากลาโหม ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจาก การกระทำหรือมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติ หน้าที่สมาชิกสภากลาโหม		
	มาตรา ๘ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงาน ปลัดกระทรวงดำเนินการจัดทำแผนปฏิรูป หรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม และส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงาน ในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตามพระราชบัญญัตินี้ให้สภากลาโหมเห็นชอบ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ	มาตรา ๘ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงาน ปลัดกระทรวงดำเนินการจัดทำแผนการปฏิรูป หรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่น ในกำกับของกระทรวงกลาโหม ตามพระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และเสนอ สภากลาโหมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบภายใน หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	ในระหว่างที่ยังจัดทำแผนตามวรรคหนึ่ง ไม่แล้วเสร็จ ให้การปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพ กระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหมเป็นไปตามแผนที่เกี่ยวข้องที่ใช้ บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ	ในระหว่างที่ยังจัดทำแผนตามวรรคหนึ่ง ไม่แล้วเสร็จ ให้การปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพ กระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม เป็นไปตามแผนที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
	มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี	ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

**การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.***

กรมพระธรรมนูญ กระทรวงกลาโหม ได้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง^๑ โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณา ในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมพระธรรมนูญ กระทรวงกลาโหม ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๒ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑.๑ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

กรมพระธรรมนูญ กระทรวงกลาโหม ได้รับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผ่านเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (<https://www.law.go.th/>)

๑.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการแสดงความคิดเห็น

กรมพระธรรมนูญ กระทรวงกลาโหม ได้รับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๑ ครั้ง ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ รวมระยะเวลา ๑๕ วัน มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๖ คน

* เรียบเรียงโดย นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗

ฯลฯ

ฯลฯ

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๒ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ., น. ๑ - ๔, สืบค้นได้จาก <https://vcloud2.senate.go.th/cloud/index.php/s/zLnxqyTDGfc9dK7>.

๑.๓ พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไป

๑.๔ ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

- ๑) แก้ไขส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงกลาโหม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)
- ๒) แก้ไขตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบอำนาจให้ทำการแทนได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ วรรคห้า)
- ๓) แก้ไขเพิ่มเติมการลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ วรรคสี่)
- ๔) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)
- ๕) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๒. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ผ่านทางเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (<https://www.law.go.th/>) มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๖ คน ส่วนใหญ่ไม่ขัดข้องต่อร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมีข้อสังเกต เช่น ๑) ในประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมการลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ วรรคสี่) ควรเพิ่มความว่า “เรื่องใดถ้าไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานถาที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบในเรื่องนั้น” ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘๒ วรรคสาม และควรมีกลไกการกำกับดูแลการดำเนินงานของส่วนราชการ โดยควรมีกลไกการประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานของกระทรวงกลาโหมโดยรวมเป็นไปอย่างสอดคล้องและเป็นเอกภาพ รวมถึงควรมีการประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการ ทั้งนี้ โดยมีเหตุผลในการปรับปรุงหรือไม่ปรับปรุงร่างกฎหมาย ตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

๒.๑ แก้ไขส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงกลาโหม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐^๓ ให้โอนบรรดากิจการอำนาจหน้าที่ และทรัพย์สินของกรมราชองครักษ์ และหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ กระทรวงกลาโหม ไปเป็นของส่วนราชการในพระองค์ สมควรปรับปรุงส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงกลาโหมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

^๓ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๘ ก (๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐) : น. ๑, สืบค้นได้จาก <https://vcloud2.senate.go.th/cloud/index.php/s/44g9rYcbDNL9BXE#pdfviewer>.

๒.๒ แก้ไขตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบอำนาจให้ทำการแทนได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ วรรคห้า)

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้โอนบรรดากิจการอำนาจหน้าที่ และทรัพย์สินของกรมราชองครักษ์ และหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ กระทรวงกลาโหม ไปเป็นของส่วนราชการในพระองค์ สมควรปรับปรุงตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบอำนาจให้ทำการแทนได้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมการลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ วรรคสี่)

ควรนำรายละเอียด เรื่อง การประชุมคณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพล ไปกำหนดไว้ในข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพล พ.ศ. ๒๕๕๑^๔ แทนการกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

เพื่อให้การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕^๕ เรื่อง การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย

๒.๕ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ และมาตรา ๔๓ (๑) โดยกำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวง มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เสนอต่อสภากลาโหมให้ความเห็นชอบ เพื่อให้กระทรวงกลาโหมมีการจัดทำแผนการดำเนินงาน กำกับดูแล รวมถึงการประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๖ นั้น จะก่อให้เกิดผลต่อสังคม ในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี กล่าวคือ ทำให้ประชาชนเชื่อมั่นในกระทรวงกลาโหมมากยิ่งขึ้น

^๔ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพล พ.ศ. ๒๕๕๑, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘, สืบค้นได้จาก <https://vcloud2.senate.go.th/cloud/index.php/s/m82YDxiY3MmFk4w>.

^๕ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕, “เรื่อง การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘, สืบค้นได้จาก <https://vcloud2.senate.go.th/cloud/index.php/s/PekLiWzrG6fjyea>.

^๖ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ., น. ๓, สืบค้นได้จาก <https://vcloud2.senate.go.th/cloud/index.php/s/APjnzC5Mixb8gqT>.

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน

กรมพระธรรมนูญ กระทรวงกลาโหม ได้มีการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ของระบบกลางทางกฎหมาย (<https://www.law.go.th/>) แล้ว

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

กรมพระธรรมนูญ กระทรวงกลาโหม ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นว่า ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต
ของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.*

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา และความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีการกำหนดแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม และส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อพัฒนากองทัพ ให้มีความกะทัดรัด ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และสามารถสนับสนุนนโยบายรัฐบาล ในการพัฒนาและป้องกันประเทศ การช่วยเหลือประชาชน และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามอำนาจหน้าที่ ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม มาตรา ๘ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่มีการระบุถึงส่วนราชการและตำแหน่งบางประการให้เป็นปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้^๑

๒. บทวิเคราะห์

กระทรวงกลาโหมได้ยืนหยัดเคียงข้างชาติไทยในทุกห้วงเวลาทั้งยามปกติและยามวิกฤต ด้วยความมุ่งมั่น ซื่อสัตย์ และจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ตลอดระยะเวลา ๑๓๙ ปี กระทรวงกลาโหม ได้พัฒนาและปรับบทบาทให้สอดคล้องกับบริบทความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง มุ่งเป็นองค์กรนำ ในการสร้างหลักประกันความมั่นคงของรัฐ ปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์แห่งชาติ ตลอดจนสนับสนุน การพัฒนาประเทศในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการช่วยเหลือประชาชน บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเองและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย กระทรวงกลาโหมมุ่งเสริมสร้าง ขีดความสามารถด้านการป้องกันประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการพัฒนากำลังพลให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และคุณธรรม พร้อมรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อธำรงไว้ ซึ่งความสงบเรียบร้อย ความเจริญก้าวหน้าของพี่น้องประชาชนชาวไทย^๒

ทั้งนี้ กระทรวงกลาโหมได้แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) สำนักงานรัฐมนตรี ๒) สำนักงานปลัดกระทรวง ๓) กองทัพไทย ประกอบด้วยส่วนราชการดังต่อไปนี้ กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชา

* เรียบเรียงโดยนางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์, วิทยาการชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

^๑ บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ., น. ๑, สืบค้นได้จาก <https://vcloud2.senate.go.th/cloud/index.php/s/brCJKe3j3JF2Ws>.

^๒ กระทรวงกลาโหม, “กระทรวงกลาโหมครบรอบ ๑๓๙ ปี ในวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๙,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๙, สืบค้นจาก <https://www.mod.go.th/กระทรวงกลาโหม-ครบรอบ-139-ป.aspx>.

รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกระทรวงกลาโหม อย่างไรก็ตาม การบริหารราชการในกระทรวงกลาโหม มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากการบริหารราชการในกระทรวงอื่น ๆ ประการสำคัญ คือ พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑^๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๒ กำหนดให้มี “สภากลาโหม” ซึ่งประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นประธานสภากลาโหม รัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นรองประธานสภากลาโหม และหากมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม มากกว่า ๑ คน ให้แต่งตั้งเป็นรองประธานเรียงตามลำดับ และมีสมาชิกสภากลาโหม อีกจำนวน ๑๙ คน เป็นข้าราชการทหารของกระทรวงกลาโหม ซึ่งดำรงตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ เช่น ปลัดกระทรวงกลาโหม รองปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และให้มีสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้มีความรู้ และความเชี่ยวชาญ เป็นที่ประจักษ์ทั่วไปในด้านการทหาร ด้านความมั่นคง ด้านการบริหารราชการ ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมอีกจำนวนไม่เกิน ๓ คน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งตามมติของสภากลาโหม ส่วนเลขาธิการและรองเลขาธิการสภากลาโหม ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งในกระทรวงกลาโหม ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๓ ได้กำหนดให้ การดำเนินการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในเรื่องสำคัญต่อไปนี้ ต้องเป็นไปตามมติ ของสภากลาโหม ได้แก่ ๑) นโยบายการทหาร ๒) นโยบายการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหาร ๓) นโยบายการปกครองและการบังคับบัญชาภายในกระทรวงกลาโหม ๔) การพิจารณางบประมาณ การทหาร และการแบ่งสรรงบประมาณของกระทรวงกลาโหม ๕) การพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการทหาร และ ๖) เรื่องที่กฎหมายหรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนดให้เสนอสภากลาโหม^๔

สำหรับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐^๕ ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ และทรัพย์สินของกรมราชองครักษ์ และหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ กระทรวงกลาโหมไปเป็นของส่วนราชการในพระองค์ จึงสมควรปรับปรุงส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคล ของกระทรวงกลาโหมและปรับปรุงตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบอำนาจให้ทำการแทนได้ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานให้ชัดเจนในการทำหน้าที่จัดทำแผนปฏิรูป หรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับ

^๓ พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๖ ก (๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑) : น. ๑๐, สืบค้นได้จาก <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=FJG7R>.

^๔ สุภาพิชญ์ ธีระวัฒน์, บทความเรื่อง...เมืองไทย “สภากลาโหม,” สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ตุลาคม ๒๕๖๖, สืบค้นจาก <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=04ZU8>.

^๕ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๘ ก (๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐) : น. ๑, สืบค้นได้จาก <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=JXABE>.

ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รวมทั้งให้มีการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิว่าจะต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕^๖ เรื่อง การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย^๗

๓. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

การตราพระราชบัญญัติฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำแผนการปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม โดยความเห็นชอบของสภากลาโหม เพื่อให้มีแผนการดำเนินงาน กำกับดูแล รวมถึงการประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหม ในการพัฒนากองทัพให้มีความกะทัดรัด ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน และสามารถสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาและป้องกันประเทศ การช่วยเหลือประชาชน และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงได้สมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี^๘

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับนี้ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิรูปกองทัพให้ทันสมัยยิ่งขึ้น แต่จากการประชุมสภาผู้แทนราษฎรพบว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ควรกำหนดวิธีการพิจารณาแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพลให้ชัดเจน โดยนำระบบคุณธรรม (Merit System) มาใช้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่กำลังพล

(๒) กองทัพควรมีการจัดทำสมุดปกขาว (White Paper) หรือเอกสารแถลงนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนการพัฒนากองทัพ ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อสื่อสารทิศทาง แนวทางการจัดสรรงบประมาณ และเป้าหมายของกองทัพ เพื่อให้รัฐสภา หน่วยงานความมั่นคง และให้ประชาชน ได้รับทราบและเข้าใจถึงความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมของประเทศ นอกจากนี้ ทุกเหล่าทัพควรมีการบริหารงาน และจัดทำแผนจัดซื้อยุทธโศปกรณ์ร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติการทางทหารของกองทัพมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น^๙

^๖ มติคณะรัฐมนตรี, “เรื่อง การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๙, สืบค้นจาก <https://vcloud2.senate.go.th/cloud/index.php/s/4ZfFcBzYnYqc2Z>.

^๗ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ., น. ๑, สืบค้นได้จาก <https://vcloud2.senate.go.th/cloud/index.php/s/q3z73akCZqaKgbd>.

^๘ อ้างแล้วเชิงอรรถที่ ๑, น. ๒.

^๙ เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ., น. ๘ ถึง ๙, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๙, สืบค้นจาก <https://document.senate.go.th/fileR/R-1078.pdf>.

**ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ
ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.***

กระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยงานด้านความมั่นคง ที่มีหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ในการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพ แห่งอาณาเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย การปกป้องเกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของรัฐ รวมถึงการสนับสนุนรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ การบรรเทาสาธารณภัยและช่วยเหลือประชาชน และการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของชาติ โดยได้น้อมนำ พระปฐมบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รวมถึง ยึดมั่นในหลักนิติธรรม กฎหมาย และนโยบายของรัฐบาล เป็นหลักในการบริหารราชการ ซึ่งจะทำให้ ประเทศชาติมีความมั่นคง ปลอดภัย อีกทั้งยังมุ่งมั่นในการเสริมสร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ เพื่อก่อให้เกิดพลังและความร่วมมือในการส่งเสริมการเมืองให้มีเสถียรภาพ พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ให้มีความมั่งคั่ง และประชาชนอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างยั่งยืนตลอดไป^๑

**อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑
มาตรา ๘ กระทรวงกลาโหม มีอำนาจหน้าที่^๒ ดังนี้**

๑. พิตักษรักษาเอกราชและความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอก และภายในราชอาณาจักร ปราบปรามกบฏและการจลาจล โดยจัดให้มีและใช้กำลังทหารตามที่รัฐธรรมนูญ หรือตามที่มีกฎหมายกำหนด

๒. พิตักษรักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนสนับสนุนภารกิจของ สถาบันพระมหากษัตริย์

๓. ปกป้อง พิตักษรักษาผลประโยชน์แห่งชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง ตลอดจนสนับสนุนภารกิจของรัฐ ในการพัฒนาประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ และการช่วยเหลือประชาชน

๔. ศึกษา วิจัย พัฒนา และดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และด้านกิจการอวกาศเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนภารกิจของกระทรวงกลาโหมและความมั่นคงของประเทศ

๕. ปฏิบัติการอื่นที่เป็นการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงคราม เพื่อความมั่นคง แห่งราชอาณาจักร หรือปฏิบัติการอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือตามมติคณะรัฐมนตรี

* เรียบเรียงโดย นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ กระทรวงกลาโหม, “นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (Policy Statement of the Minister of Defence Fiscal Year B.E. 2569),” น. ๑, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙, สืบค้นจาก <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=LVACO>.

^๒ กระทรวงกลาโหม, “โครงสร้างตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙, สืบค้นจาก <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=PO1UH>.

ในการดำเนินการตามข้อ ๔. กระทรวงกลาโหมอาจมอบหมายให้ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม หรือหน่วยงานอื่นในกำกับของกระทรวงกลาโหมเป็นผู้ดำเนินการก็ได้หรืออาจร่วมงาน ร่วมทุน หรือดำเนินการกับภาคเอกชนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายก็ได้

กระทรวงกลาโหม ประกอบด้วยส่วนราชการ ดังนี้

๑. สำนักงานรัฐมนตรี มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการทางการเมือง เพื่อสนับสนุนภารกิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม และการประสานนโยบายระหว่างกระทรวง มีเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ เว้นแต่สำนักงานจเรทหารทั่วไปในสำนักงานรัฐมนตรีให้อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

๒. สำนักงานปลัดกระทรวง มีหน้าที่เกี่ยวกับงานนโยบายและยุทธศาสตร์งานราชการประจำทั่วไปของกระทรวง และราชการส่วนหนึ่งส่วนใดของกระทรวง ซึ่งมีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการอื่นใด มีปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

๓. กองทัพบก มีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพบก การป้องกันราชอาณาจักรและดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังทหารตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม มีผู้บัญชาการทหารสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ซึ่งกองทัพบก ประกอบด้วยส่วนราชการในกำกับ ดังนี้

๓.๑ กองบัญชาการกองทัพบก

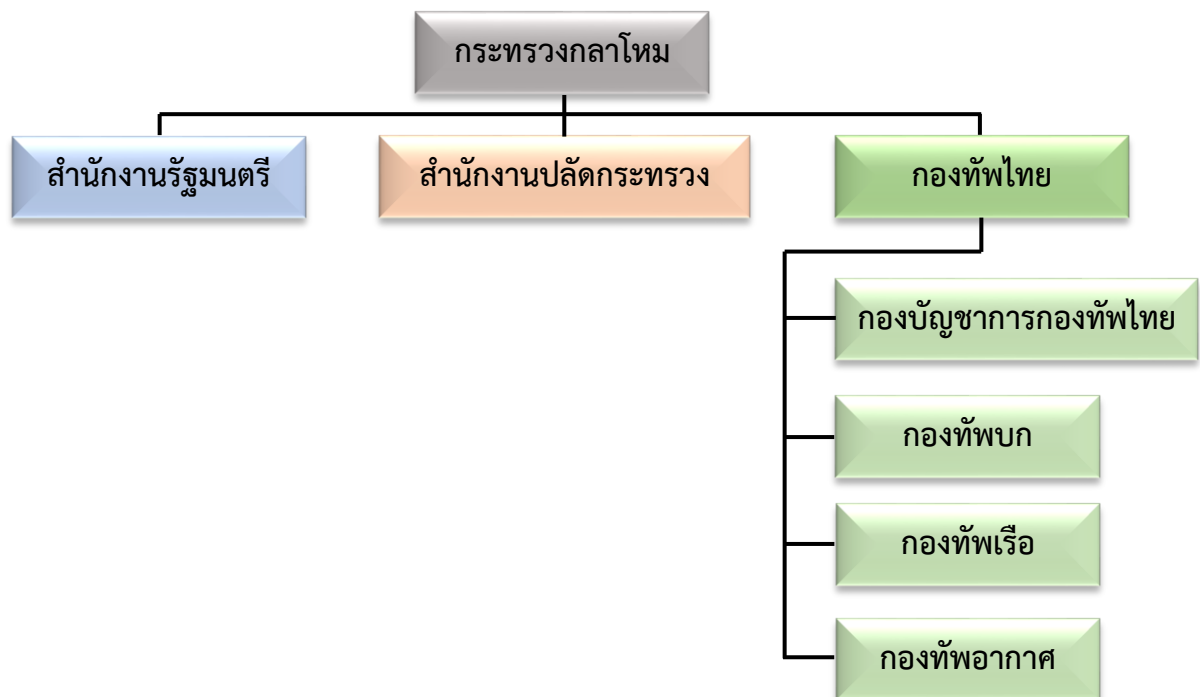
๓.๒ กองทัพบก

๓.๓ กองทัพเรือ

๓.๔ กองทัพอากาศ

๓.๕ ส่วนราชการอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

โครงสร้างของกระทรวงกลาโหม^๓

^๓ อ้างแล้วเชิงอรรถที่ ๒.

สำหรับนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) การเสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ ๒) การพัฒนาระบบการบริหารราชการกระทรวงกลาโหมและการพัฒนากองทัพ และ ๓) การสนับสนุนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล โดยมีรายละเอียด^๔ ดังนี้

๑. การเสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ

๑) ให้ความสำคัญเร่งด่วนสูงสุดในการพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างเต็มขีดความสามารถและสมพระเกียรติที่ทรงดำรงพระราชฐานะเป็นประมุขของรัฐและทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทยตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด รวมทั้งเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ ที่มั่นคงและยั่งยืน

๒) สนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยจัดทำแผนงาน/โครงการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเชื่อมโยงกับห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนตามกลไกยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนคำนึงถึงความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพของกระทรวงกลาโหม

๓) ติดตามและประเมินแนวโน้มสถานการณ์ด้านความมั่นคงอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับโลก ภูมิภาคอาเซียน อนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง พื้นที่ชายแดน และปัญหาภายในของประเทศเพื่อนบ้าน โดยประสานกับหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อนำมากำหนดเป็นนโยบายการเตรียมกำลังและใช้กำลังกองทัพที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

๔) ดำรงความสัมพันธ์และเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและการทหารกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน มิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ บนพื้นฐานของความเคารพซึ่งกันและกัน และผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลสูงสุดต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจของชาติด้านการทูตและการเมืองระหว่างประเทศอย่างสมดุล และช่วยส่งเสริมพลังอำนาจของชาติด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) การแก้ปัญหาสถานการณ์ตึงเครียดบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา โดยให้ความสำคัญกับการรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ รวมถึงความปลอดภัยของประชาชนเป็นลำดับแรก โดยมีเรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ ได้แก่ การวางกำลังทหารตามแนวเส้นปฏิบัติการ การเก็บกู้ทุ่นระเบิดสังหารบุคคล การสนับสนุนการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ และอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

๖) พัฒนาพื้นที่ชายแดนให้เกื้อกูลต่อการเคลื่อนย้ายเข้าวางกำลัง การป้องกันชายแดน และการป้องกันประเทศ รวมถึงการปฏิบัติการทางทหารอื่น ๆ ทั้งนี้ ใหหน่วยที่เกี่ยวข้องเร่งรัดจัดทำแผนดำเนินการและประสานงานกับกระทรวงหรือส่วนราชการเจ้าของพื้นที่ เพื่อการขออนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ต่อไป

^๔ อ้างแล้วเชิงอรรถที่ ๑, น. ๒ ถึง ๘.

๗) เร่งรัดเสริมสร้างกองทัพให้มีศักยภาพและความพร้อม เพื่อให้สามารถรองรับกับภัยคุกคามในสนามรบที่เปลี่ยนแปลงไปโดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทั้งนี้ ชีตความสามารถทางทหารที่ต้องเสริมสร้างอย่างเร่งด่วน ได้แก่ การใช้และการต่อต้านอากาศยานไร้คนขับ การยิงสนับสนุนทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ การปฏิบัติการพิเศษในทุกมิติ การปฏิบัติการผสมเหล่า (Combined Arms Operations) และการปฏิบัติการร่วม (Joint Operations) ในสนามรบ

๘) พัฒนากิจการกำลังพลสำรองและกำลังสำรอง ให้สามารถสนับสนุนการป้องกันประเทศ งานความมั่นคง การพัฒนาประเทศ การบรรเทาสาธารณภัยและการช่วยเหลือประชาชนได้ตั้งแต่ยามปกติ พัฒนาและปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับกำลังพลสำรองให้เหมาะสมทันสมัย รวมทั้งพัฒนาระบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างนักศึกษาวิชาทหารเป็นกำลังพลสำรองที่มีคุณภาพ

๙) พัฒนาระบบการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหารให้มีประสิทธิภาพ และพร้อมเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์และการสร้างการรับรู้ให้ส่วนราชการพลเรือน รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน และประชาชน ให้ทราบถึงหน้าที่และความสำคัญของแต่ละภาคส่วน ในการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหารตั้งแต่ภาวะปกติ และการปฏิบัติในสถานการณ์การป้องกันประเทศ

๑๐) ยกระดับระบบการสงครามหัตถการผ่านศึก และองค์การสงครามหัตถการผ่านศึก รวมถึงการปรับปรุงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดูแลทหารผ่านศึกและครอบครัว เป็นไปอย่างทั่วถึง รวดเร็ว มีคุณภาพ และยั่งยืน โดยคำนึงถึงขีดความสามารถด้านงบประมาณของประเทศ

๒. การพัฒนาระบบการบริหารราชการกระทรวงกลาโหมและการพัฒนากองทัพ

๑) ดำเนินการตามแผนปฏิรูปการบริหารจัดการกำลังพลกระทรวงกลาโหม ซึ่งกำหนดเป้าหมายการปรับลดกำลังพล (นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน และพลอาสาสมัคร) ร้อยละ ๕ จากยอดบรรจุจริง ณ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ปรับลดกำลังพล นายทหารชั้นยศสูงในตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ผู้ทรงคุณวุฒิ และนายทหารปฏิบัติการ ร้อยละ ๕๐ ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถของกองทัพในการป้องกันประเทศ และให้พิจารณาปรับลดกำลังพลในส่วนบัญชาการ ส่วนสนับสนุนการช่วยรบ และส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกำลังรบก่อนเป็นลำดับแรก

๒) ดำรงการรับสมัครทหารกองประจำการแบบสมัครใจ เพื่อพัฒนาไปสู่รูปแบบสมัครใจ โดยสมบูรณ์ในอนาคต โดยไม่ส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถของกองทัพในการป้องกันประเทศ ในแต่ละระดับสถานการณ์ ด้วยการสร้างแรงจูงใจในการสมัครเป็นทหาร การส่งเสริมการดำรงเกียรติ และศักดิ์ศรีของทหารกองประจำการ รวมทั้งการสร้างสภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัยในการฝึก

๓) ขยายผลการนำกำลังพลสำรองเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราว (ทหารอาสา) ปฏิบัติหน้าที่ทดแทนข้าราชการทหารประจำการในสังกัด กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เพื่อช่วยลดปัญหากำลังพลสูงอายุทำให้มีกำลังพลที่อายุน้อย หมุนเวียนเข้ามาปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง

๔) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและการดูแลสิทธิสวัสดิการของกำลังพลชั้นผู้น้อยและทหารกองประจำการ ตลอดจนครอบครัวเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถดำรงชีพหลังเกษียณราชการได้อย่างมีคุณภาพและมั่นคง

๕) เร่งรัดปรับปรุงอัตราและโครงสร้างหน่วยรองรับการบรรจุข้าราชการพลเรือนกลาโหม เพื่อให้สามารถดำเนินการบรรจุข้าราชการพลเรือนกลาโหมทดแทนอัตราทหารในภารกิจที่เหมาะสม ตลอดจนกำหนดแนวทางการรับราชการที่ชัดเจนและสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการข้าราชการพลเรือนกลาโหมให้แก่กำลังพลของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม และประชาชนทั่วไปได้รับทราบ

๖) จัดทำแผนปฏิรูปหรือพัฒนากองทัพ เพื่อให้มีโครงสร้างที่เหมาะสม พร้อมรบและทันสมัย โดยกำหนดเป้าหมาย กรอบเวลา และกิจกรรมที่ชัดเจนในการดำเนินงาน รวมทั้งการกำหนดสัดส่วนงบประมาณที่เหมาะสมระหว่างงบประจำพื้นฐานและงบพัฒนากองทัพ เพื่อให้สามารถพัฒนากองทัพไปสู่ความทันสมัยและเป็นมืออาชีพได้อย่างแท้จริง

๗) พัฒนา ส่งเสริม และบูรณาการการนำเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น เทคโนโลยีคลาวด์ (Cloud Computing) เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) มาประยุกต์ใช้ เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานของกระทรวงกลาโหมไปสู่การเป็นดิจิทัล (Digital Transformation) ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

๘) พัฒนาและยกระดับขีดความสามารถทางไซเบอร์ ทั้งด้านกำลังพล เครื่องมือ และการบริหารจัดการ ตลอดจนเสริมสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และมิตรประเทศ เพื่อให้สามารถรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับระดับสถานการณ์ รวมถึงการปฏิบัติที่สอดคล้องตามกฎหมาย ประมวลแนวทางปฏิบัติ และกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของประเทศ

๙) พัฒนาขีดความสามารถด้านกิจการอวกาศ พร้อมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือและบูรณาการขีดความสามารถด้านกิจการอวกาศของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามภารกิจของกระทรวงกลาโหม รองรับภัยคุกคามด้านความมั่นคง การพัฒนาและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ตลอดจนการช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐) พัฒนาระบบงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศมุ่งสู่เชิงพาณิชย์ โดยร่วมมือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนเพื่อให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และลดการพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ รวมถึงเสริมสร้างความพร้อมด้านยุทธโศปกรณ์ของกองทัพได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

๑๑) พิจารณาวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในความครอบครองของกระทรวงกลาโหมให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับภารกิจของกองทัพ สำหรับที่ดินที่ยังไม่มีแผนการใช้ประโยชน์และไม่มีความจำเป็นในการใช้งานทางทหาร ให้จัดเตรียมไว้สำหรับการพัฒนาประเทศและความเป็นอยู่ของประชาชนเมื่อได้รับการร้องขอ

๑๒) ดำเนินการบริหารจัดการกระบวนการงบประมาณของกระทรวงกลาโหม ให้ถูกต้องรวดเร็ว ตลอดจนเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามเป้าหมาย ที่รัฐบาลกำหนด โดยการใช้จ่ายงบประมาณจะต้องคุ้มค่า มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้ง จะต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ตลอดจนกฎหมาย ระเบียบ วิธีการ และมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๑๓) ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางทหาร โดยยึดมั่นในหลักนิติธรรม ปรับปรุงกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงกลาโหมให้มีความทันสมัย เป็นไปตามมาตรฐานสากล และติดตามศึกษากฎหมายที่มีการแก้ไขหรือประกาศใช้ใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ทางทหาร ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจแก่กำลังพลทุกชั้นยศ นักเรียนทหาร และทหาร กองประจำการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

๑๔) ให้ความสำคัญกับการรับเรื่องราวร้องทุกข์จากกำลังพลและประชาชนทั่วไป เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยเร็ว รวมทั้งเป็นช่องทางในการรับฟังความคิดเห็น ของภาคประชาชน เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ ของกระทรวงกลาโหม และการให้บริการประชาชน

๓. การสนับสนุนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล

๑) สนับสนุนกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์อำนาจการ รักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และหน่วยงานความมั่นคงภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการแก้ไข ปัญหาสำคัญของชาติและความเดือดร้อนของประชาชน อาทิ การแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ การรักษาความมั่นคงทั้งทางบกและทางทะเล รวมทั้งสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๒) บูรณาการร่วมกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาประเทศ เพื่อความมั่นคง โดยการเสริมสร้างความเป็นอยู่พื้นฐานและคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนในพื้นที่ เป้าหมาย ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข มั่นคงปลอดภัยภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เกื้อกูล ต่อการรักษาความมั่นคงภายในและการป้องกันประเทศ

๓) บูรณาการร่วมกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการขับเคลื่อน การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคาม ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน และการดำเนินชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน ได้แก่ อาชญากรรมทางเทคโนโลยี การค้ามนุษย์ และยาเสพติด ตลอดจนสนับสนุนรัฐบาลในการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามขีดความสามารถที่มีอยู่ และสอดคล้องกับหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔) จัดให้มีการฝึกและพัฒนาขีดความสามารถของกำลังพลในการใช้เครื่องมือ บรรเทาสาธารณภัยที่มีอยู่ของหน่วยงานพลเรือนในแต่ละพื้นที่ รวมถึงการจัดทำบันทึกความเข้าใจ ในการใช้งานร่วมกับกระทรวงหรือส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อให้สามารถเข้าช่วยเหลือ ประชาชนร่วมกันได้ทันที เมื่อมีเหตุภัยพิบัติเกิดขึ้น

๔. การแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพลของสำนักงานปลัดกระทรวงและส่วนราชการในกองทัพไทย^๔

การแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพล หมายความว่า ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหารที่ดำรงตำแหน่งและมีชั้นยศ พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี พลโท พลเรือโท พลอากาศโท พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก และพลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก ที่ครองอัตราจอมพล จอมพลเรือ จอมพลอากาศ โดยการแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพลให้แต่งตั้งได้ในตำแหน่งและมีชั้นยศชั้นเดียวกัน หรือสูงกว่า แต่จะแต่งตั้งในตำแหน่งข้ามชั้นยศไม่ได้^๖

การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายทหารชั้นนายพล ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

๑) ตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ และผู้บัญชาการทหารอากาศ พระมหากษัตริย์จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งจากข้าราชการทหารชั้นยศ พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก ที่ครองอัตราจอมพล จอมพลเรือ จอมพลอากาศ หรือพลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก

๒) ตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการ เสนาธิการ และประธานคณะที่ปรึกษา ชั้นยศ พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก ที่ครองอัตราจอมพล จอมพลเรือ จอมพลอากาศ พระมหากษัตริย์จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งจากข้าราชการทหารชั้นยศ พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก ที่ครองอัตราจอมพล จอมพลเรือ จอมพลอากาศ หรือพลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก

๓) ตำแหน่งและมีชั้นยศพลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก พระมหากษัตริย์จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งจากข้าราชการทหารชั้นยศ พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก หรือ พลโท พลเรือโท พลอากาศโท

๔) ตำแหน่งและมีชั้นยศพลโท พลเรือโท พลอากาศโท พระมหากษัตริย์จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งจากข้าราชการทหารชั้นยศ พลโท พลเรือโท พลอากาศโท หรือพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี

๕) ตำแหน่งและมีชั้นยศพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี พระมหากษัตริย์จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งจากข้าราชการทหารชั้นยศ พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี หรือพันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือนพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ

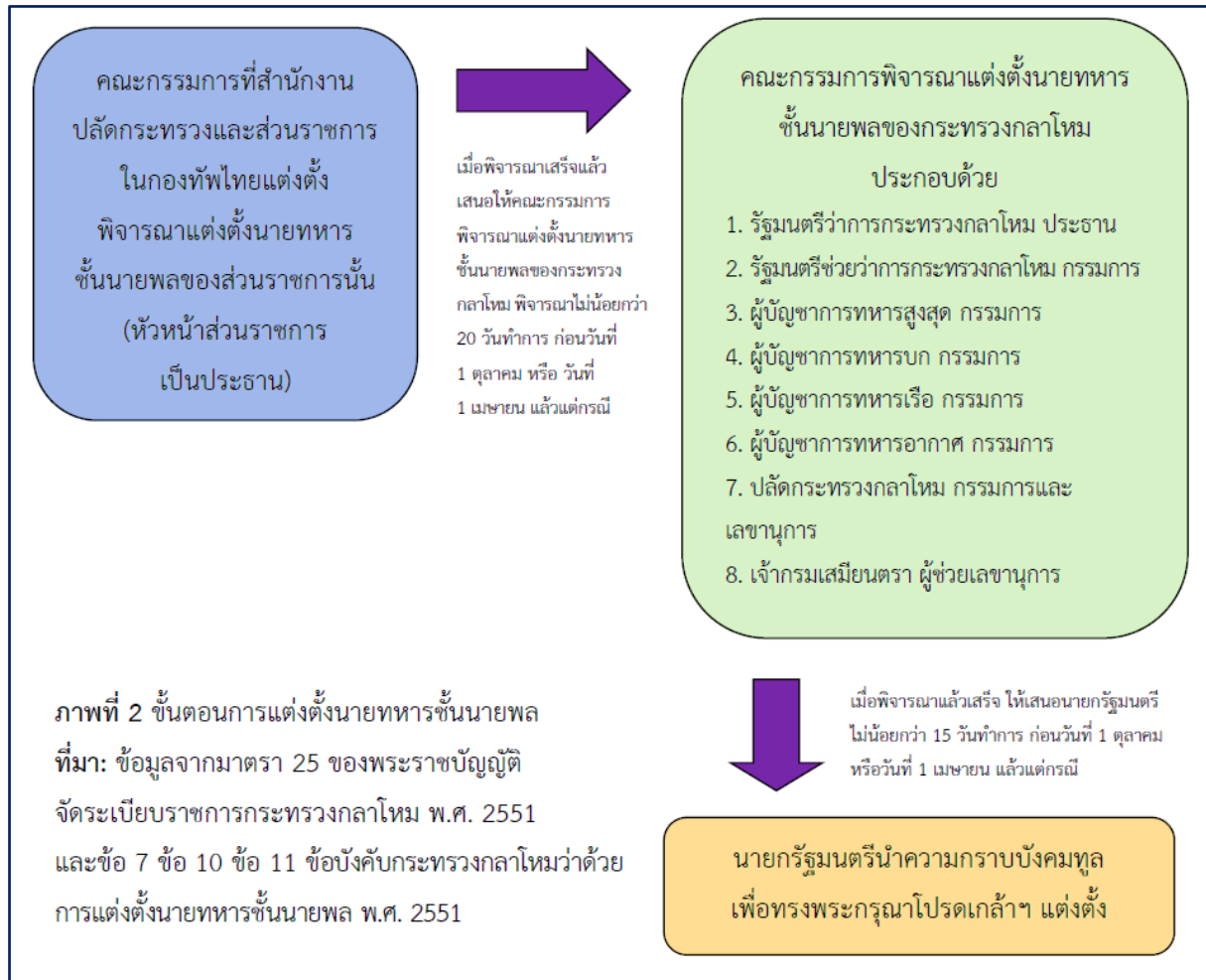
ทั้งนี้ การแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ส่วนราชการโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการของส่วนราชการเสนอรายชื่อให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพลของกระทรวงกลาโหม ซึ่งประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ

^๔ เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ...) พ.ศ., อ.พ. ๑๙/๒๕๖๙ สมัยสามัญประจำปีครั้งที่ ๑ ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑, สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, น. ๓-๙ ถึง ๓-๑๔, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๙, สืบค้นจาก <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=YU55U>.

^๖ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพล พ.ศ. ๒๕๕๑, ข้อ ๔ และข้อ ๕, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๙, สืบค้นจาก <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=B1UM4>.

และผู้บัญชาการทหารอากาศเป็นกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เจ้ากรมเสมียนตราเป็นผู้ช่วยเลขานุการ พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วเสนอให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง

ที่มา : เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัตุระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ...) พ.ศ., สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๕. สภากลาโหม

สภากลาโหม ประกอบด้วย

- ๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน
- ๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นรองประธาน
- ๓) จเรทหารทั่วไป
- ๔) ปลัดกระทรวงกลาโหม
- ๕) รองปลัดกระทรวงกลาโหม
- ๖) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- ๗) รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด

- ๘) เสนาธิการทหาร
- ๙) ผู้บัญชาการทหารบก
- ๑๐) รองผู้บัญชาการทหารบก
- ๑๑) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก
- ๑๒) เสนาธิการทหารบก
- ๑๓) ผู้บัญชาการทหารเรือ
- ๑๔) รองผู้บัญชาการทหารเรือ
- ๑๕) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารเรือ
- ๑๖) เสนาธิการทหารเรือ
- ๑๗) ผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ
- ๑๘) ผู้บัญชาการทหารอากาศ
- ๑๙) รองผู้บัญชาการทหารอากาศ
- ๒๐) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ
- ๒๑) เสนาธิการทหารอากาศ

๒๒) สมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ทั่วไปในด้านการทหาร ด้านความมั่นคง ด้านการบริหารราชการ ด้านกฎหมายหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม จำนวนไม่เกิน ๓ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งตามมติของสภากลาโหม

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในกระทรวงกลาโหมเป็นเลขาธิการและรองเลขาธิการ

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมมากกว่า ๑ คน ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นรองประธานเรียงตามลำดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะเชิญบุคคลอื่นเข้าชี้แจงและแสดงความคิดเห็นต่อสภากลาโหมเฉพาะเรื่องใดก็ได้

สมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกิน ๒ วาระ

๖. การดำเนินการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมต้องเป็นไปตามมติของสภากลาโหมในเรื่องดังต่อไปนี้

- ๑) นโยบายการทหาร
- ๒) นโยบายการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหาร
- ๓) นโยบายการปกครองและการบังคับบัญชาภายในกระทรวงกลาโหม
- ๔) การพิจารณางบประมาณการทหาร และการแบ่งสรรงบประมาณของกระทรวงกลาโหม
- ๕) การพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการทหาร
- ๖) เรื่องที่กฎหมายหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนดให้เสนอสภากลาโหม

๗. การประชุมสภากลาโหม มีได้ ๒ กรณี คือ

- ๑) เป็นไปตามคำสั่งของประธานสภากลาโหม
- ๒) เมื่อสมาชิกสภากลาโหมไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของสมาชิกสภากลาโหมทั้งหมดร้องขอให้มีการประชุม

๘. องค์ประชุมของสภากลาโหม

ต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภากลาโหมทั้งหมด

๙. ผลของมติสภากลาโหม

มติของสภากลาโหมนั้น ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ในกระทรวงกลาโหมถือปฏิบัติ

๑๐. คณะผู้บัญชาการทหาร

“คณะผู้บัญชาการทหาร” ประกอบด้วย

- ๑) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นประธาน
- ๒) ผู้บัญชาการทหารบก
- ๓) ผู้บัญชาการทหารเรือ
- ๔) ผู้บัญชาการทหารอากาศ
- ๕) เสนาธิการทหาร

หน้าที่ของคณะผู้บัญชาการทหาร คือ เสนอแนะและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในเรื่องการเตรียมกำลัง การสั่งการใช้กำลัง การเคลื่อนกำลังทหาร และการเตรียมพร้อม ตลอดจนรับผิดชอบในการควบคุมอำนาจการยุทธในภาพรวม รวมทั้งควบคุมบังคับบัญชากองกำลังเฉพาะกิจร่วมที่จัดตั้งขึ้นในกรณีสถานการณ์ที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประเทศ

๑๑. กรณีอื่นที่กำหนดให้อำนาจอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมโดยความเห็นชอบของสภากลาโหม

๑) ในกรณีที่มีความจำเป็น เพื่อการรบหรือการสงคราม การปราบปราม การกบฏ หรือเมื่อได้ประกาศกฎอัยการศึก ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมโดยความเห็นชอบของสภากลาโหมมีอำนาจกำหนดหน่วยงาน แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ทางทหารและกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ทางทหารได้ตามความเหมาะสมแก่การปฏิบัติภารกิจ และมีอำนาจกำหนดพื้นที่ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการทางทหารเป็นยุทธบริเวณ และกำหนดพื้นที่ส่วนที่เหลือเป็นเขตภายใน (มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่งและวรรคสาม)

๒) เมื่อการรบหรือการสงคราม หรือการปราบปรามการกบฏสิ้นสุดลง หรือมีการยกเลิกประกาศกฎอัยการศึก ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมโดยความเห็นชอบของสภากลาโหมพิจารณาสั่งยกเลิกหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ทางทหารที่ได้กำหนดหรือแต่งตั้ง (มาตรา ๓๔ วรรคสอง)

๓) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมโดยความเห็นชอบของสภากลาโหมมีอำนาจอนุมัติให้กระทรวงกลาโหมจัดและวางกำลังในพื้นที่ที่เห็นว่าเหมาะสม เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงกลาโหมได้ตั้งแต่ยามปกติ เพื่อป้องกันและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ (มาตรา ๓๗)

๔) ในกรณีที่สภากลาโหมเห็นชอบ และคณะรัฐมนตรีมีมติให้ใช้กำลังทหารในการปฏิบัติการกิจเพื่อสันติภาพแล้ว ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมโดยความเห็นชอบของสภากลาโหมมีอำนาจกำหนดหน่วยงานในกระทรวงกลาโหม และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ทางทหาร รวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ทางทหารนั้น เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๓๘)

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการกำหนดรายละเอียดในเรื่องอื่น ๆ ด้วย เช่น การกำหนดให้ทหาร ประกอบด้วย ข้าราชการกระทรวงกลาโหมที่เป็นข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ นักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ที่ขึ้นทะเบียนกองประจำการและบุคคลที่ถูกเรียกเข้ารับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น การกำหนดให้แบ่งข้าราชการกระทรวงกลาโหมออกเป็น ๒ ประเภท คือ ข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือนกลาโหม การกำหนดให้การบริการราชการของกระทรวงกลาโหมต้องดำเนินการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
จาก กรมพระธรรมนูญ กระทรวงกลาโหม*

๑. ขอรบที่มาและเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กระทรวงกลาโหมได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เพื่อให้กฎหมายมีความทันสมัย และสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

๒. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการกำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่ในการจัดทำแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพของกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการ ในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่เกี่ยวกับงานนโยบายและยุทธศาสตร์ ของกระทรวงกลาโหม ดังนั้น จึงเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการจัดทำแผนปฏิรูปหรือการพัฒนา ประสิทธิภาพของกระทรวงกลาโหม และส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

๓. ขอรบเหตุผลในการกำหนดให้การดำเนินการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายการทหาร รวมถึงแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพของกระทรวงกลาโหม และส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ต้องเป็นไปตามมติของสภากลาโหม (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ (๑))

นโยบายการทหาร รวมถึงแผนปฏิรูปหรือการพัฒนาประสิทธิภาพของกระทรวงกลาโหม และส่วนราชการในสังกัด ตลอดจนหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นเรื่องสำคัญที่มีผลต่อการป้องกันอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งการตัดสินใจในเรื่องดังกล่าวจะต้องกระทำ โดยรอบคอบและรัดกุม อีกทั้งในการขับเคลื่อนนโยบายการทหารและแผนดังกล่าว อาจต้องใช้เวลา และความต่อเนื่อง ดังนั้น การกำหนดให้นำนโยบายการทหารและแผนนำเข้าพิจารณาในการประชุม สภากลาโหม จึงเป็นขั้นตอนที่เหมาะสม

๔. ขอรบเหตุผลและความจำเป็นในการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่ง ของสมาชิกสภากลาโหมผู้ทรงคุณวุฒิจากเดิม “บุคคลล้มละลาย” เป็น “บุคคลล้มละลายทุจริต” (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕ (๓))

การแก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งจาก “บุคคลล้มละลาย” เป็น “บุคคล ล้มละลายทุจริต” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕^๑ ที่มีนโยบายลดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งของบุคคลล้มละลาย เนื่องจากแนวคิดที่เหมารวมว่า

* ที่มา : กรมพระธรรมนูญ กระทรวงกลาโหม.

^๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕, กรมพระธรรมนูญ กระทรวงกลาโหม.

บุคคลล้มละลายต้องไร้ความสามารถทุกคนนั้นเป็นแนวคิดที่ล้าสมัย และการล้มละลายไม่ได้เกิดจากพฤติกรรมที่ไม่ดีเสมอไป แต่อาจเกิดจากปัจจัยทางเศรษฐกิจแม้จะดำเนินการโดยสุจริตแล้วก็ตาม การจำกัดสิทธิเป็นการทั่วไปทำให้ภาครัฐต้องสูญเสียบุคลากรไปโดยไม่จำเป็น ไม่เกิดประโยชน์หรือความคุ้มค่า อีกทั้งยังขัดต่อหลักสากลด้านการเคารพสิทธิบุคคลและถือเป็นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม การนำเฉพาะเหตุแห่งการเป็น “บุคคลล้มละลายทุจริต” มาเป็นข้อห้ามจึงเป็นไปตามหลักความได้สัดส่วนและสอดคล้องกับความจำเป็นในการปกป้องประโยชน์ส่วนรวม ปัจจุบัน กระทรวงกลาโหมได้กำหนดลักษณะต้องห้ามและเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งไว้เฉพาะกรณีการเป็น “บุคคลล้มละลายทุจริต” สำหรับข้าราชการทหาร และข้าราชการพลเรือนกลาโหม ตามพระราชกฤษฎีการะเบียบข้าราชการพลเรือนกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๖^๒ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

๕. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีข้อห่วงใยถึงการกำหนดหน้าที่และอำนาจของสภากลาโหมจาก “ผู้นุมัติ” ไปเป็น “ที่ปรึกษา” ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจในการบริหารราชการกระทรวงกลาโหมที่ยึดโยงกับ ประชาชนอย่างแท้จริงตามหลักการ Civilian Control (ทางรัฐศาสตร์เรียกว่า “การควบคุมทหาร โดยพลเรือน” หรือ “พลเรือนคุมทหาร”)

สภากลาโหม เป็นกลไกที่ช่วยให้การตัดสินใจและการบริหารราชการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นไปด้วยความรอบคอบและรัดกุม เนื่องจากมีผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมรับผิดชอบในนโยบายสำคัญต่าง ๆ ของกระทรวงกลาโหม ขณะที่การกำหนดให้สภากลาโหมมีหน้าที่เพียง “ให้คำปรึกษา” นั้น จะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ให้ต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว หากตัดสินใจหรือบริหารราชการผิดพลาด นอกจากนี้ ในการเสนอเรื่องหรือนโยบายเข้ารับการพิจารณาในสภากลาโหมนั้น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก่อนเสมอ จึงเห็นได้ว่าการกำหนดให้สภากลาโหมร่วมพิจารณาเรื่องหรือนโยบายที่สำคัญ จึงไม่ใช่การลดทอนอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่อย่างใด ทั้งนี้ นโยบายและแผนที่สำคัญเมื่อผ่านการพิจารณาตามมติสภากลาโหมแล้ว จะถูกอนุมัติในขั้นตอนสุดท้ายก่อนนำไปสู่การปฏิบัติ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ในฐานะรัฐมนตรีเจ้ากระทรวง ซึ่งเป็นไปตามหลักการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้น สภากลาโหมจึงมิได้มีอำนาจที่เหนือกว่ารัฐมนตรีเจ้ากระทรวง ซึ่งมาจากกระบวนการตามระบอบประชาธิปไตยที่ยึดโยงกับประชาชนแต่อย่างใด

^๒ พระราชกฤษฎีการะเบียบข้าราชการพลเรือนกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๖, กรมพระธรรมนูญ กระทรวงกลาโหม.

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๘๗๙๓ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๙
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- : ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- : รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=2IJE6>

(โปรดแตะที่ URL)

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๘๑)